

УДК 621.316

ПРИНЦИПИ АДАПТИВНОГО ІНТЕРФЕЙСУ В СИСТЕМАХ КЕРУВАННЯ

Мовчан В. А.

Науковий керівник ст. викл. Радченко С. С.
ХНТУСГ ім. Петра Василенка, м. Харків, Україна

Постановка задачі, аналіз останніх досліджень та публікацій. Адаптивний інтерфейс самостійно налаштовує відображення і доступні дії відповідно до поточних цілей і можливостей користувача, обумовленими результатом контролю його стану, а також контролю завдань, які породжуються системою та поточною ситуацією.

Мета досліджень. Забезпечення такого рівня складності адаптивного інтерфейсу, який міг би враховувати психічні, психофізіологічні та когнітивні можливості оператора для підвищення надійності АСК.

Основні матеріали досліджень. Невід'ємною ознакою системи управління, є її адаптивна поведінка.

Адаптивність ступеня автоматизації і розподілу функцій між людиною і автоматикою закладена в принципі взаємного резервування людини і техніки. Цей принцип передбачає динамічне, в залежності від ситуації і функціонального стану оператора, делегування функцій автоматикою людині і навпаки, системі керування.

Адаптивність інтерфейсу може проявлятися: в налаштуванні рівня деталізації діалогу з користувачем; регулюванні інтенсивності інформаційного обміну і зміні зовнішнього вигляду інтерфейсу; в фільтрації та розстановці пріоритетів контенту; в зміні темпу подачі інформації; в налаштуванні параметрів зображення.

Важливим показником роботи оператора є своєчасність, і мають місце факти керуючих дій із запізненням. В цьому випадку інтерфейс повинен сприяти мінімізації часів пошуку інформації, прийняття рішень і введення керуючого впливу.

Висновки. Отже, адаптивний графічний інтерфейс може забезпечити найбільшу узгодженість оператора й технічних засобів, завдяки підстроюванню під конкретні особливості оператора. Завдяки цьому збільшиться ймовірність безпомилкової роботи оператора і, як результат, підвищиться надійність усієї системи керування.